

Totuus on vessan seinässä

Päärakennuksen ala-aulan miesten vessa on "ehdottomasti pienin paskahuussi koko yliopiston alueella!" Tai niin siellä ainakin lukee.

VESSANSEINÄKIRJOITTELU ei ole katoava perinne. Jyväskylän yliopistoalueen käymälöistä löytyy kekseliäitä sanaleikkejä, mutta myös alatyylisiä anarkiaa.

Eniten kirjoituksia on Lozzin miesten vessassa, jonka ovi on tuherettu aivan täyteen. Yliopiston kirjaston miesten vessassa oli vielä keväällä paljon luettavaa, mutta nyt seinät ovat valkoiset. Huomiota herättää tosin vessakoppien väliseen seinään väkerretty reikä.

KIERROKSELLAMME osuimme myös täysin puhtaisiin vessoihin. Esimerkiksi Agoran ala-aulan ja Ylistönrinteen kirjaston hotelli helputukset ovat kynänjäljistä vapaata aluetta.

Naisten vessoissa kirjoituksia on vähemmän kuin miesten puolella.

Naiset ovat lisäksi selvästi useammin kirjoitelleet tarroihin ja ovenkarmeihin kuin seiniin.

SEINÄKIRJOITUKSET teettävät yliopiston siivoojille ylimääräistä työtä ainakin kerran vuodessa, kertoo kampusalueen puhtaanapidosta vastaava **Sanna Lepikko** Sol-palveluista.

"Käytämme tahrainpoistoaineita, joissa on liuottimia. Kaikkea ei saa pois niilläkään."

Lepikkokin toteaa, että kirjastolla vessojen seinät ovat huomattavan tuhraisia. Siivoojat eivät hänen mukaansa ole viime aikoina valittaneet, että tekstejä olisi ilmaantunut lisää.

"Ei kirjoituksista ole ollut puhetta. Niitä on joka tapauksessa ollut kautta aikain."

NAISTEN JA MIESTEN vessojen seinäkirjoitukset eroavat toisistaan.

Naiset pohtivat vessateksteissä ironisesti sitä, miksei seinille enää kirjoitella, tai miksi niille kirjoitellaan. He myös keskustelevat seinillä anonyymeille toisilleen tyyliin: "Laajenna

katsontakantaasi. (Melkein) kaiken voi ilmaista matemaattisesti." "No ilmaisepas ihminen matemaattisesti."

Miestenhuoneissa alatyylillä on valloillaan. Sana- ja ajatusleikkejä sekä vitsejä viljellään runsaasti.

Viestintätieteiden laitoksella Tou-

lussa miehiä kehoitetaan käyttämään roskakoria – "ja kuse pönttöön, sen reunoille tai ympärille".

Maria Virkkula
Pekko-Joonas Rantamäki
jylkkari@jyy.fi

Semiotiikkaa Lozzin miesten vessassa.

Urbaaneja hieroglyfejä

VESSOJEN SEINILLE kirjoittelusta tulee ensimmäisenä mieleen töhriminen ja ilkivalta. Voisivatko kirjoitukset kuitenkin olla jopa taidetta? Ainakin Mattilanniemen kirjaston vessassa joku on tituleerannut ne urbaaneiksi hieroglyfeiksi.

Kysyimme opiskelijoilta, mitä mieltä he ovat kirjoituksista ja tuleeko niitä luettua.

Ruotsin kielen opiskelija **Elina**, 22, kiirehtii vakuuttamaan, ettei itse ole harrastanut seinilekirjoittelua.

"Ei se silti kauhean paha asia ole, vaikka kommentit kyllä joskus ihmetyttävät."

Elina toteaa tekstien olevan usein joko todella pessimistisiä tai yltyöoptimistisiä.

"Sellaisiin törmää, että voi kun maailma on ihana paikka."

Englantia opiskeleva **Samu**, 29, myöntää, ettei tekstejä voi olla luke-matta.

"Eivät ne mitään suurta kulttuuria ole, mutta on niissä oivalluksiaikin."

Mies ihmettelee, kuka ehtii raapustaa seinille joutavaa löpinää.

"Ala-asteen pulpettiin tuli joskus kirjoitettua, mutta vessassa on harvemmin edes kynää mukana", hän naurahtaa.

Milla, 25, opiskelee Suomen kieltä ja arvioi naisten vessojen jutut kantaaottaviksi. Huumoria seinillä on hänen mielestään harvemmin.

"En nyt muista mitään nokkelaa kirjoitusta, mutta en voi kieltää, etteikö joskus naurattaisi."

Milla toteaa, ettei yliopiston vessoja ole hirveästi töhritty.

"Niiden puolesta toki harmittaa, jotka joutuvat siivoamaan."

"Muut kusevat lattialle. Ole sinä sankari, paskanna kattoon."

Musica, miesten vessa

"Mä taidan olla rakastunut..."

Mattilanniemen A-rakennus, naisten vessa

"Toiletpaper is just like Clint Eastwood. It s rough, tough and takes no shit."

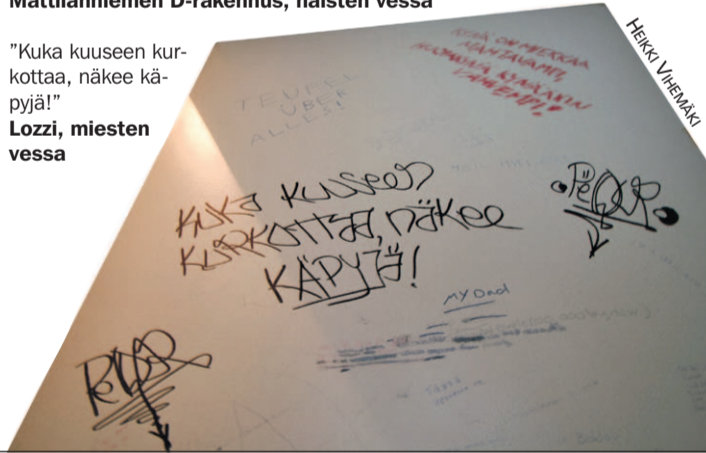
Lozzi, miesten vessa

"Humanistit pysykööt piilossaan."

Mattilanniemen D-rakennus, naisten vessa

"Kuka kuuseen kurkottaa, näkee käpyjä!"

Lozzi, miesten vessa

Sarjassa bittinikkari kertoo nörttijuttuja.

Eksentriset filantrooppinörtit

TUSKIN ON kovin suuri yllätys, että monet vapaiden ohjelmistojen ja tiedonvälityksen sankareista ovat hieman erikoisia persoonia. Vaatii omaperäistä mielenlaatua uhrata tuhansia tunteja jonkin asian parissa puuhastelemiseen ja sitten lahjoittaa se ilmaiseksi pois.

Otetaan vaikka RMS eli **Richard M. Stallman**, jota voi hyvällä syyllä kutsua koko vapaiden ohjelmistojen idean isäksi. Massachusetts Institute of Technologyn tekoälylaborissa 1970-luvulla puuhastellut RMS tuli siihen tulokseen, että ohjelmien tulisi olla kaikkien käytettävissä ja muokattavissa. Ajatus kiteytyi vuonna 1985 julkaistussa GNU-manifestissa.

Suurimman osan ajastaan risupartainen RMS kiertää maailmaa saarnaamassa vapaiden ohjelmistojen mahtavuudes-

ta. Lehtitietojen mukaan Stallmanilla ei ole edes varsinaista kotia.

Kotisivuilta löytyvässä treffi-ilmoituksessa hän luonnehtii itseään "yksineläväksi valkoihoiseksi ateistiksi", joka on "kuulemma älykäs" ja kiinnostunut "erikoisista asioista". Suurimman osan kotisivuista vievät kuitenkin loputtomat linkkilistat, jotka protestoivat **Bushia** ja Israelia vastaan, puolustavat marihuanan lääkekäyttöä ja kehottavat boikotoimaan Coca-Colaa.

KOLMIKIRJAINLYHENTEISIÄ miehiä on enemmänkin. ESR eli **Eric S. Raymond** tuli tunnetuksi vuonna 1997 julkaistusta kirjoituksesta *The Cathedral and the Bazaar*. Siinä hän perusteli Linuxin ja muiden vapaiden ohjelmisto-

jen ylivertauuutta yksinkertaisella mitataavaedulla: kaikki ongelmat ovat triviaaleja, kunhan niitä on ratkomassa tarpeeksi monta ihmistä.

Raymond oli yksi näkyvimmistä vapaan lähdekoodin ohjelmistojen puolestapuhujista aikana, jolloin Linuxin käyttäjiä pidettiin vielä hieman vinksahaneina yksilöinä. ESR ja hänen seuraajansa ovat riidelleet ikuisuuden RMS:n GNU-joukkojen kanssa vapaiden ohjelmistojen filosofiasta tasolla, jota kukaan maallikko ei ymmärrä.

Tämän lisäksi Raymond on tullut tunnetuksi yksilönvapautta ehdottomasti puolustavana anarkokapitalistisena asehulluna, joka on kirjoittanut muun muassa esseen *Etiikkaa pyssyypäpusta: mitä aseet opettavat hyvästä elämästä*.

ENTÄPÄ IHMINEN ilmaisen tietosankirjan Wikipedian takana? **Jimmy Wales** rikastui optiomeklarina 1990-luvulla, mutta sai sen jälkeen päähänsä ryhtyä ensyklopedistiksi Ranskan valitusajan hengessä. Sitä ennen hän oli perustanut Bomis.com-portaalin, jonka tarkoituksena ei ollut niinkään jakaa tietoa kuin tissikuvia.

Hän ei ole ainoa bittimiljonääri, joka on tajunnut hyväntekeväisyyden arvon. Microsoftin perustaja **Bill Gates** käytti 1980- ja 1990-luvut kilpailijoidensa, kuten Linuxin, murskaamiseen. Vuosituhannen vaihduttua hän perusti maailman suurimman hyväntekeväisyysjärjestön.

Olli Sulopuisto
toimittaja@jyy.fi

PASKA KOTISEUTU

Kirjoittajat purkavat traumoja kotipitäjästään – omalla murteellaan.

Ee oekeen mistään kotosin

IISALAMI LEEVOTTIIN täksi vuodeksi muuseutusumisen pääkaupungiksi. Iisalami on tokkiinsa siinä mielessä varmanlaenen valinta, että se sijaitsee hyvin keskeisellä paikalla. Sieltä on ihan yhtä mahottoman pitkä matka jokkaeseen ilmansuuntaan ja immeesten ilimoille ylleansäkkiin. Iisalamessa julkaistaan sammoo konsernia olevoo sittootumatonta mullikkalehtee kuin tiälläkin, niin että kaepa se titteli mäni ihan oekeelle paekkakunnalle.

Iisalami koettoo parantoo ommoo maenetaan kuvvailemalla ihteensä kummosin sanakiäntein. "Halavatun haaska huumorjkaapunki" ee kyllä anna ihan oekeeta kuvvoo iisalamelaeesta elämänmänöstä. Haaskoo on vuan kuhtua nuapurin rouvvan nuamakerroenta haaskaksi ja sekin sutjaus näki parraemmat päevänsä usseempi vuosikymmen sitten.

Iisalamelaeesta järvimaesemoo leimoo melkosesti kaapungin rantarytteeessä parraatipaekalla tönöttävä Olovin tehas. Hajupestöestä ee kukkaan oekeen kehtoo sannoo mittään, eekä oluven jäläkimausta. Olovin maenospiähine ja -paeta ovat silti kääpiä iisalamelaeen pyhävuatteita.

Iisalamessa ee oekeen voe harrastoo mitään, paetsi jos tykkee paenella pillurallia Pohjolankavulla iltasilla. Jos piäsöö viettämään sutjakkoo iltooo tiskotatsunin tae oopelpekottimen takahetekalle, niin paekalliseks perinteeks on tullu ottoo yheksän kuukautta sen jälakeen ommoo lomoo koolusta uuvan iisalamelaeen kunniaks.

Anne-Pauliina **Rytkönen**
annrytko@cc.jyu.fi

HÖRTTINURKKA

Richard M. Stallmanin sivut: politiikkaa, matkakokemuksia ja treffi-ilmoitus
stallman.org

GNU-manifesti
www.gnu.org/gnu/manifesto.html

Armed and Dangerous eli Eric S. Raymondin sivut
esr.ibiblio.org

The Cathedral and the Bazaar
catb.org/~esr/writings/cathedral-bazaar/

Jimmy Walesin synkkä menneisyys
en.wikipedia.org/wiki/Bomis

Bill & Melinda Gatesin säätiö
www.gatesfoundation.org